

ИЗ ДЕЧЈЕГ УГЛА

СУСРЕТ СА ЗАВИЧАЈЕМ

Свако памти свој завичај по нечему лепо, дружењу са пријатељима, шетњама по граду, старим зградама и сџоменицима, кришењу, рођенданима, првој лушки, бициклу, првим сузама...

Ја нисам имала довољно година да упамтим све то, јер сам свој завичај Призрен напустила са непуне три године. Ничега се нисам сећала ни августа месеца ове године, једанаест година од одласка из Призрена, те не могу рећи да ми је недостајао, јер кажу да ти је завичај онде где су ти мама и тата.

ГРОЗНИЦА ПРЕД ПУТ

Ипак, желела сам да видим место свог рођења, место где сам направила први корак и проговорила прве речи. Место одакле сам отерана.

О Косову и Метохији учила сам у школи, понајвише о црквама, те сам силно желела да једног дана видим Грачаницу и Симониду.

Та жеља ме је и повела на пут. Кренула сам сасвим непланирано, у касним поподневним сатима, како иначе мој тата увек креће.

После пет сати пута ушли смо на Косово и Метохију. Била сам узбуђена, већ је падала ноћ и у даљини сам угледала велики осветљени споменик. Тата ми је објаснио да је то Газиместан. У мислима сам покушала да дочарам део косовског боја из давне 1389. године. Радозналост је расла, али и скривени страх од људи који сада живе тамо, с обзиром да је поноћ већ прошла, а ми смо се кретали путевима за које сам чула само по

Поглед са Каљаје

лошим стварима. Пролазимо кроз Малишево. Пуно људи на улици и кафићима. Чудно за ово доба ноћи. Тата ми објашњава, месец Рамазана. О томе сам до сада чула само из песама Бијелог дугмета.

СУСРЕТ С РОДНИМ ГРАДОМ

Убрзо смо стигли у Призрен. За разлику од Малишева, овај полуосветљен град је увелико спавао. Тата

У Светим Арханђелима

ме је прво одвео до зграде где смо живели. У тренутку када сам је видела пожелела сама да се свега сетим, стана, другарица, моје прве возње бициклом. Али, ничега се нисам сећала.

Ноћ смо провели на Брезовици уморни од дугог пута и узбуђења. Могли смо да спавамо и у Призрену, али би то за мене, први пут после једанаест година, било сувише.

Рано ујутро поново смо се спустили до Призрена. На улазу у град дочекао нас је манастир Светих Архангела. Осим слике о малом манастиру који је опет изниклао из рушевина, понела сам за успомену и једну бројаницу.

Најзад, Призрен дању. Мој град. Одушевила сам се градом, старом калдрмом, мостовима кафићима, реком Бистрицом за коју сам знала да постоји, а чији жубор нисам упамтила.

ПОГЛЕД СА КАЉАЈЕ

Пут према Каљаји ме је подсетио на тужну прошлост. Свуда око мене су биле порушене и спаљене куће Поткаљаје. Ту негде у близини је и куће мога деде. Спаљена и порушена.

Црква Светога Спаса реновирала се, те нисам могла да уживам у њеној лепоти. На сам врх тврђаве Каљаја стигла сам задихана. Поглед на град је неописив. Нисам могла да верујем да је све то Призрен. Питала сам, наивно, да ли је то цело Косово. Тата се насмејао. То је ипак све само Призрен. Предивно. Велики, сунцем обасјан град је био прелеп. Пожелела сам да поново живим у њему, у царском граду. Гледала сам са висине куће, цркве, џамије, реку. Гледала сам га као један прелепи град, без насиља и ратова. Мој град.

Моје мисли прекинула је песма са џамије, која се чула у целом граду, за мене необична песма, у којој је било и туге и среће. Песма са џамија, а одмах затим и звона са цркве Св. Ђорђа означавала су подне у Призрену. Зар већ. Морамо да сиђемо са Каљаје и наставимо обилазак града. У шетњи градом тати су прилазили многи људи и поздрављали се. Сви су били пријатни и благонаклони. Питала сам се како онда изгледају они други...

На Каменом
мосту

Црква Св. Ђорђа у коју сам ушла, одушевила ме је својом величином и лепотом. Њени још увек голи зидови без фресака сведоци су да је скоро била уништена, па поново обновљена.

После краћег одмора, уживања у специјалитетима призренске ћеваџинице, обавезног фотографисања за успомену на познатом Каменом мосту, и гутљаја хладне воде са Шадрвана, кренули смо даље.

ПУТ КА МАНАСТИРИМА

Пролазимо кроз Ђаковицу, Пећ па све до манастира Високи Дечани. Дочекао ме је диван манастир, у коме сам се наједном осетила безбедно. Тај осећај ме је пратио све до Пећке Патријаршије. Живописно обојени манастир са лепим конацима и зеленилом, много цвећа учинио је да осетим неку унутрашњу радост.

У порти Пећке
Патријаршије

У хладовини манастира фреске су приказивале Исусово мучење, догађаје из далеке прошлости о којима су причале монахиње. Наишли смо на службу, песма монахиња пријала ми је као мелем на рану.

ИСПУЊЕНА ЖЕЉА

И ево ме најзад на путу ка Грачаници, на путу ка Симониди. Била сам узбуђена што ћу најзад видети прелепу фреску Симониде о којој сам учила у школи.

Да су барем са мном моје другарице **Милица**,

Анђела, Лола, Сара, Кристина,

па да заједно уживамо и дивимо се. Ушла сам у манастир, осликан дивним фрескама. А онда угледах Симониду. Срце ми је јаче куцало, како је дивна помислила сам. Жалила сам за њеним ископаним очима. Али иако ми је деловала несрећно и тужно као да је желела да ми каже да

Фотографија
са Симонидом

иако јој је «Арбанас ножем ископао очи» наша вера треба да буде јака, праведна. Била сам пресрећна да сам са пута могла да понесем најдражу успомену, фотографију са Симонидом.

САМО ЈЕДНО МЕСТО НА СВЕТУ СЕ ЗОВЕ ДОМ....

На путу ка свом новом пребивалишту - Београду, у мислима сам се поново вратила Призрену.

Мале улице, стара калдрма, необичне куће, Камени мост преко реке Бистрице, поглед са Каљаје, зграда у којој сам живела, у којој сам прославила своја три рођендана, то је мој дом, мој завичај. Волела бих да данас тамо живим, идем у школу, имам своје другаре, прослављам своје рођендане. Па зар није најлепше да одрастеш тамо где си се и родио? Некада неке то није омогућено...

Анђела Маврић*

*аутор текста је четрнаестогодишња девојчица која је након 11 година први пут посетила родни град Призрен

За успомену